

OCHRONA ŚRODOWISKA, STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA O PROFILU
OGÓLNOAKADEMICKIM

1. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Udział %
Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	nauki biologiczne	75
Dziedzina nauk humanistycznych	filozofia	25

2. Opis efektów uczenia się, uwzględniający uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust.3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Studia **pierwszego stopnia** umożliwiają nabycie podstawowej wiedzy przyrodniczej i humanistycznej z zakresu ochrony środowiska oraz rozszerzonej wiedzy zakresu wybranych zagadnień dotyczących różnych aspektów ochrony środowiska. Absolwent studiów I stopnia rozumie i umie analizować procesy dokonujące się w przyrodzie oraz wpływ człowieka na środowisko. Zna podstawowe procesy i problemy istotne dla ochrony środowiska oraz jest przygotowany do tego, aby kierować się w swoich działaniach zasadami zrównoważonego rozwoju. Posiada umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych, gromadzenia, przetwarzania oraz pisemnego i ustnego przekazywania informacji, a także pracy zespołowej. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki środowiskowej. Absolwent jest przygotowany do pracy w laboratoriach badawczych i kontrolnych, instytucjach odpowiedzialnych za ochronę środowiska, przemyśle, rolnictwie, drobnej wytwórczości, administracji oraz w edukacji – po realizacji dodatkowych zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. Absolwent jest także przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Wyjątkowość programu studiów polega przede wszystkim na ich przyrodniczo-humanistycznym charakterze, który jest wyrazem przekonania, że ochrona środowiska powinna uwzględniać nie tylko elementy przyrodniczo-techniczne, ale także humanistyczne, w szczególności etyczne i filozoficzno-przyrodnicze. W związku z tym studenci kierunku mają możliwość całościowego podejścia do zagadnień związanych z ochroną środowiska, w której czynnik ludzki wydaje się być kluczowy i trudny do przecenienia.

Dodatkowymi atutami proponowanych studiów są:

- (1) możliwość realizacji zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie ze standardami kształcenia nauczycieli określonymi w przepisach powszechnie obowiązujących;
- (2) możliwość uczestniczenia w zajęciach w j. angielskim w ramach proponowanej oferty wykładów monograficznych;
- (3) zajęcia terenowe prowadzone w kilku miejscach we współpracy z innymi instytucjami;

(4) małe grupy ćwiczeniowe, umożliwiające indywidualną pracę ze studentem;

(5) możliwość uczestniczenia w dodatkowych szkoleniach (np. GIS; Audytor wewnętrzny systemu zarządzania środowiskowego);

(6) możliwość włączenia się w badania naukowe prowadzone przez pracowników.

Symbol efektu uczenia się	Wiedza <i>absolwent zna i rozumie:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
OB1_W01	zna i rozumie zjawiska fizyczne, chemiczne, biologiczne i geologiczne zachodzące w przyrodzie	P6S_WG
OB1_W02	zna i rozumie związki i zależności między różnymi dyscyplinami nauk przyrodniczych i humanistycznych	P6S_WG
OB1_W03	zna i rozumie historię Ziemi oraz procesy biosfery, uwarunkowania geologiczne, geomorfologiczne i klimatyczne funkcjonowania przyrody oraz zjawiska i procesy meteorologiczne, a także zasady interpretacji danych meteorologicznych	P6U_W P6S_WG
OB1_W04	zna i rozumie poziomy organizacji życia, bioróżnorodności biologicznej i wzajemne oddziaływania organizmów na środowisko	P6U_W P6S_WG
OB1_W05	zna i rozumie rzeczywistość przyrodniczą świata jako zbiór wartości poznawczych, ekonomicznych, estetycznych i edukacyjnych	P6S_WK
OB1_W06	zna i rozumie rolę i znaczenie środowiska przyrodniczego dla funkcjonowania człowieka oraz związki między środowiskiem i zdrowiem człowieka, kulturą i uwarunkowaniami prawno-ekonomicznymi	P6S_WG P6S_WK
OB1_W07	zna i rozumie podstawowe kategorie pojęciowe i terminologię z obszaru nauk przyrodniczych oraz rozwoju dyscyplin tych nauk i stosowanych w nich metod badawczych	P6U_W
OB1_W08	zna i rozumie problemy zagrożeń cywilizacyjnych w skali globalnej, regionalnej i lokalnej oraz zrównoważonego rozwoju	P6U_W P6S_WK
OB1_W09	zna i rozumie zagrożenia prawidłowego funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska, a także podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze w zakresie kontroli, analizy i ograniczania zanieczyszczeń środowiska	P6S_WG P6S_WK
OB1_W10	zna i rozumie narzędzia matematyczne i statystyczne na poziomie pozwalającym opisywanie zjawisk przyrodniczych	P6U_W
OB1_W11	zna i rozumie proces oceny oddziaływania na środowisko i systemy zarządzania środowiskiem w organizacjach	P6U_W

OB1_W12	zna i rozumie technologie pozyskiwania energii odnawialnej	P6U_W
OB1_W13	zna i rozumie funkcjonowanie organizacji w Polsce zajmujących się wspieraniem finansowym projektów z zakresu ochrony środowiska oraz wie, jak konstruować wnioski o fundusze na wspieranie projektów z zakresu ochrony środowiska	P6U_W
OB1_W14	zna i rozumie podstawowe kategorie pojęciowe w języku obcym w zakresie ochrony środowiska	P6U_W
OB1_W15	zna i rozumie podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony środowiska i ochrony przyrody	P6U_W
OB1_W16	zna i rozumie problemy etyczne związane z rozwojem nauki i życia człowieka	P6S_WG P6S_WK
OB1_W17	zna i rozumie sposoby tworzenia programów nauczania z zakresu edukacji środowiskowej	P6S_WG
OB1_W18	zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6U_W
Symbol efektu uczenia się	Umiejętności absolwent potrafi:	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
OB1_U01	potrafi dokonywać pomiarów i wyznaczać wartości oraz oceniać wiarygodność podstawowych wielkości fizycznych i chemicznych	P6U_U
OB1_U02	potrafi korzystać na poziomie podstawowym z literatury przedmiotu w języku obcym	P6S_UW
OB1_U03	potrafi wykorzystywać komputer i stosowne oprogramowanie w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, komunikowania się, organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów i prezentacji wyników	P6U_U P6S_UW P6S_UK
OB1_U04	potrafi skutecznie komunikować się z otoczeniem społeczno-gospodarczym w formie słownej i pisemnej	P6S_UW P6S_UK P6S_UU
OB1_U05	potrafi korzystać z informacji źródłowych w języku polskim i obcym oraz prowadzić analizy, syntezy, podsumowania, krytyczne oceny i poprawne wnioskowania na podstawie źródeł	P6U_U P6S_UW P6S_UU
OB1_U06	potrafi posługiwać się podstawowymi metodami matematycznymi i statystycznymi do opisu zjawisk przyrodniczych i analizy danych	P6U_U P6S_UW

OB1_U07	potrafi przeprowadzać proste obserwacje i pomiary w terenie i w laboratorium pod kierunkiem opiekuna	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UO
OB1_U08	potrafi interpretować obserwacje oraz pomiary i na ich podstawie wyciągać poprawne wnioski	P6U_U P6S_UW
OB1_U09	potrafi stawiać poprawne hipotezy dotyczące przyczyn zaistniałych sytuacji/zagrożeń oparte na logicznych przesłankach	P6U_U P6S_UW
OB1_U10	potrafi, pracując w zespole i wykorzystując doświadczenie innych specjalistów, podejmować działania na rzecz ochrony środowiska	P6S_UW P6S_UKP6S_UO P6S_UU
OB1_U11	potrafi wykorzystywać instrumenty prawne i ekonomiczne w ograniczaniu antropopresji	P6U_U P6S_UW
OB1_U12	potrafi przygotować ustną prezentację szczegółowych zagadnień z zakresu ochrony środowiska i edukacji środowiskowej oraz aktywnie uczestniczyć w ukierunkowanej dyskusji z wykorzystaniem języka naukowego	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU
OB1_U13	potrafi układać programy nauczania z zakresu edukacji środowiskowej oraz praktycznie przeprowadzić jednostkę lekcyjną (szkolenie) na każdym poziomie nauczania (dzieci, młodzież, dorośli)	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UU
OB1_U14	potrafi posługiwać się wiedzą z zakresu etyki w działalności związanej z ochroną środowiska; rozpoznaje problemy etyczne; przewiduje skutki nieetycznych działań	P6U_U P6S_UW
OB1_U15	potrafi identyfikować i określać zagrożenia zdrowotne i środowiskowe	P6U_U P6S_UW
OB1_U16	potrafi wykorzystywać posiadane umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: potrafi porozumiewać się płynnie i spontanicznie, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych w stopniu umożliwiającym swobodną konwersację z obcokrajowcami na tematy ogólne oraz związane ze studiowaną specjalnością; potrafi, na podstawie wyszukanych informacji, napisać spełniający warunki formalne tekst na wiele tematów ogólnych oraz związanych ze studiowaną tematyką; posiada	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU

	umiejętność przekazywania na piśmie informacji oraz wyrażania swojego zdania podając argumenty za i przeciw; potrafi samodzielnie przygotować i wygłosić prezentację ustną przedstawiając swój pogląd na dany temat (w tym także na tematy związane ze studiowaną tematyką) oraz podając argumenty za i przeciw; potrafi bronić swoich tez podczas dyskusji	
Symbol efektu uczenia się	Kompetencje społeczne <i>absolwent jest gotów do:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
OB1_K01	jest gotów do adekwatnej oceny posiadanej przez siebie interdyscyplinarnej wiedzy i posiadanych umiejętności oraz do podejmowania ciągłego doksztalcania się i rozwoju zawodowego	P6S_KK
OB1_K02	jest gotów do promowania zasad ochrony środowiska oraz docenia rolę edukacji ekologicznej i zdrowotnej	P6U_K P6S_KO
OB1_K03	jest gotów do podejmowania odpowiedzialności za powierzony sprzęt oraz pracę własną i innych	P6U_K P6S_KO P6S_KR
OB1_K04	jest gotów do podejmowania pracy, wykazując inicjatywę i samodzielność w działaniach oraz efektywnie współdziałać w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role	P6S_KK P6S_KR
OB1_K05	jest gotów do wykazywania ostrożności i krytycyzmu w przyjmowaniu informacji podawanych w masowych mediach, mających odniesienie do ochrony środowiska	P6S_KK P6S_KR
OB1_K06	jest gotów do kierowania się wartościami i zasadami zrównoważonego rozwoju w gospodarce zasobami	P6U_K P6S_KO
OB1_K07	jest gotów podjęcia odpowiedzialności w dokonywaniu ocen oddziaływania na środowisko i ma świadomość ich znaczenia	P6U_K P6S_KO P6S_KR
OB1_K08	jest gotów do podejmowania działań na rzecz innych ludzi w trosce o ich wszechstronny rozwój oraz o przyszłe pokolenia	P6U_K P6S_KO P6S_KR
OB1_K09	jest gotów do ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł i narzędzi	P6S_KK

3.1. Program studiów stacjonarnych

Ogólne informacje o programie	
Klasyfikacja ISCED	0521
Liczba semestrów	6
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	2035
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych	10
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru	116
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	4
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Wymogi związane z ukończeniem studiów	praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy
Opis realizacji programu	
<p>Program studiów pierwszego stopnia realizowany jest w trybie 6 semestrów. W toku studiów studenci realizują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przedmioty obligatoryjne; 2. przedmioty do wyboru; 3. lektorat języka nowożytnego; 4. zajęcia z wychowania fizycznego; 5. zajęcia ogólnouczeniiane z obszaru nauk społecznych za min. 5 p. ECTS; 6. praktyki zawodowe; 7. dla chętnych Moduł zajęć specjalistycznych/specjalizacyjnych - NAUCZYCIEL PRZYRODY – w wymiarze 420h i 20 ects. <p>Studia I stopnia obejmują zasadnicze treści z zakresu ochrony środowiska z uwzględnieniem jej aspektu przyrodniczego i aspektu humanistycznego. Zajęcia na pierwszym roku studiów są wspólne dla wszystkich studentów i obejmują podstawowe przedmioty z nauk przyrodniczych („Biologiczne podstawy ochrony środowiska”: biologia, chemia, fizyka, ekologia, biogeografia, geneza życia biologicznego) oraz z zakresu nauk humanistycznych</p>	

(„Humanistyczne podstawy ochrony środowiska”: filozofia przyrody, etyka, idea zrównoważonego rozwoju, logika).

Od drugiego roku studia mogą być realizowane w dwóch profilach (do wyboru):

- 1) „Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa”;
- 2) „Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe”.

Zaproponowanie takiego układu tematycznego ma na celu umożliwienie studentom rozwijanie ich zainteresowań w kierunku administracyjno-edukacyjnych aspektów ochrony środowiska lub w kierunku aspektów przyrodniczo-technologicznych.

Wspólny element stanowią zajęcia ogólnouczelniane, konwersatoria monograficzne oraz zajęcia z grupy „Humanistyczny kontekst ochrony środowiska”. W tych modułach zajęć studenci mogą dokonywać swobodnego wyboru pomiędzy proponowanymi przedmiotami. Studia umożliwiają uzyskanie interdyscyplinarnej wiedzy ogólnej z zakresu nauk przyrodniczych oraz umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych.

Treści kształcenia na I stopniu studiów są zróżnicowane w zależności od wybranego profilu (od drugiego roku studiów). Część wspólną stanowią zajęcia realizowane na I roku studiów. Kluczowe treści kształcenia na I stopniu studiów obejmują:

(1) dla profilu „Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa” zagadnienia dotyczące systemów zarządzania środowiskiem oraz ryzykiem środowiskowym, ekonomii środowiskowej oraz prawa ochrony środowiska w różnych jego aspektach, edukacji środowiskowej

wraz z podstawami nauczania przyrody i edukacji środowiskowej oraz edukacji dla zrównoważonego rozwoju;

(2) dla profilu „Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe” – sposoby monitorowania stanu środowiska naturalnego oraz problematykę technologii środowiskowych, zagadnienia z zakresu hydrologii, biochemii i ekotoksykologii, mikrobiologii, zoologii oraz biologii człowieka, podstaw inżynierii procesowej, odnawialnych źródeł energii i elementy biogospodarki.

Najważniejsze i najbardziej popularne metody kształcenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym na I stopniu studiów to: wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, ćwiczenie laboratoryjne, ćwiczenie odbywane w terenie, metoda peer learning, czyli „nauka przez wymianę wiedzy”, lektura i analiza tekstu, dyskusja tematyczna. Umożliwiają one zarówno przekaz wiedzy, jak i nabycie przez studentów umiejętności oraz oddziaływanie w celu wykształcenia kompetencji społecznych określonych w efektach uczenia się. Niektóre zajęcia odbywają się częściowo przy użyciu platformy e-learningowej jako narzędzia wspomagającego proces dydaktyczny. W przypadku studiów I stopnia akcent położony jest jednak na bezpośredni udział nauczycieli akademickich i studentów.

Elementem programu studiów są także praktyki zawodowe. Wymiar czasu i charakter praktyki: 160 godzin, w tym zajęcia praktyczne (samodzielnie prowadzone) oraz obserwacja pracy i specyfiki zakładu. Studenci odbywają praktyki w zakładach pracy i instytucjach samodzielnie znalezionych przez studenta, w miejscach wskazanych przez interesariuszy zewnętrznych wydziału (pracodawców), w miejscach wskazanych przez Biuro Karier. Formą odbywania praktyk są: staże, wolontariat, praca zawodowa w różnym wymiarze i formie zatrudnienia. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW oraz program praktyk, stanowiący załącznik do programu studiów.

Dodatkowo student może zrealizować zajęcia, w tym praktyki, przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przyrody w szkole podstawowej (w tym: za przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne 9 icts + praktyki pedagogiczne 1 icts; podstawy dydaktyki i emisja głosu 3 icts; przygotowanie dydaktyczne do nauczania przedmiotu 5 icts + praktyki dydaktyczne 2 icts) w wymiarze określonym w standardach kształcenia nauczycieli w wymiarze 420 h i 20 icts.

3.2. Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

lp.	rok studiów	semestr	przedmiot	język wykładowy przedmiotu	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
Przedmioty obligatoryjne									
1	I	1	Język łaciński	łaciński	ćwiczenia	OB1_W14 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	3
2	I	2	Język łaciński	łaciński	ćwiczenia	OB1_W14 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	3
3	I	1	Technologie informacyjne	polski	ćwiczenia	OB1_U03 OB1_K03 OB1_K04 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	30	2
4	I	2	Technologie informacyjne	polski	ćwiczenia	OB1_U03 OB1_K03 OB1_K04 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	30	2

5	I	1-2	Ochrona własności intelektualnej	polski	konwersatorium	OB1_U14	zaliczenie na ocenę	15	1
6	I	1-2	Biologiczne podstawy ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W01 OB1_W02 OB1_W03 OB1_W04 OB1_W05 OB1_W06 OB1_W07 OB1_W08 OB1_W11 OB1_U01 OB1_U06 OB1_U07 OB1_U08 OB1_U09 OB1_K02 OB1_K03 OB1_K04	egzamin/zaliczenie na ocenę	375	38
7	I	1-2	Humanistyczne podstawy ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W06 OB1_W08 OB1_W16 OB1_U05 OB1_U06 OB1_U09 OB1_U12 OB1_U14 OB1_U15	egzamin/zaliczenie na ocenę	135	12

						OB1_K04 OB1_K06 OB1_K07 OB1_K08			
8	I	1	Praktyka, kultura i etyka studiowania	polski	konwersatorium	OB1_K01 OB1_K03 OB1_K04	zaliczenie na ocenę	15	1
9	II	3	Wychowanie fizyczne	polski	ćwiczenia		zaliczenie	30	0
10	II	4	Wychowanie fizyczne	polski	ćwiczenia		zaliczenie	30	0
11	II	3	Metodyka przygotowania pracy naukowej	polski	ćwiczenia	OB1_W02 OB1_U05 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	30	2
Zajęcia do wyboru									
Dodatkowa informacja na temat realizacji zajęć w grupie zajęć do wyboru: Należy wybrać przedmioty z odpowiednich grup zajęć.									
12	I	1	Lektorat języka nowożytnego	j.obcy	ćwiczenia	OB1_W14 OB1_U02 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	2
13	I	2	Lektorat języka nowożytnego	j.obcy	ćwiczenia	OB1_W14 OB1_U02 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	2

14	II	3	Lektorat języka nowożytnego	j.obcy	ćwiczenia	OB1_W14 OB1_U02 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	2
15	II	4	Lektorat języka nowożytnego	j.obcy	ćwiczenia	OB1_W14 OB1_U02 OB1_K09	egzamin	30	4
16	II	4	Seminarium licencjackie	polski	ćwiczenia	OB1_W08 OB1_W10 OB1_U05 OB1_U08 OB1_U09 OB1_K01 OB1_K05 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	4
17	III	5	Seminarium licencjackie	polski	ćwiczenia	OB1_W08 OB1_W10 OB1_U05 OB1_U08 OB1_U09 OB1_K01 OB1_K05 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	4
18	III	6	Seminarium licencjackie	polski	ćwiczenia	OB1_W08 OB1_W10 OB1_U05 OB1_U08 OB1_U09 OB1_K01 OB1_K05 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	10

19	II-III	3-6	Konwersatoria monograficzne z nauk biologicznych	polski	konwersatorium	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W09 OB1_W10 OB1_W15 OB1_U02 OB1_U09 OB1_U10 OB1_U11 OB1_U12 OB1_K01 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	60	4
20	II-III	3-6	Konwersatoria monograficzne z filozofii	polski	konwersatorium	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W16 OB1_U02 OB1_U05 OB1_U09 OB1_K01 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	60	4
21	II-III	3-6	Humanistyczny kontekst ochrony środowiska	polski	wykład	OB1_W02 OB1_W06 OB1_W16 OB1_K02 OB1_K06	zaliczenie na ocenę	120	12
22	II-III	3-6	Bezpieczeństwo, ergonomia i higiena pracy	polski	wykład	OB1_W18 OB1_U15	zaliczenie na ocenę	15	1
23	II-III	3-6	Przedmioty ogólnouczelniane z	polski/obcy	wykład/ćwiczenia	OB1_K01	egzamin/zaliczenie na ocenę	30	3

			dziedziny nauk społecznych						
24	III	5-6	Praktyki zawodowe	polski	ćwiczenia	OB1_W18 OB1_U03 OB1_U05 OB1_U06 OB1_U10 OB1_U13 OB1_K01 OB1_K03 OB1_K04	zaliczenie	160	4
25	I	1	Język polski akademicki dla cudzoziemców	polski	konwersatorium	OB1_U05 OB1_U16 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	3
26	I	2	Język polski akademicki dla cudzoziemców	polski	konwersatorium	OB1_U05 OB1_U16 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	3
grupa 1 - profil: ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM I EDUKACJA ŚRODOWISKOWA									
27	II	3-4	Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W08 OB1_W09 OB1_W10 OB1_W11 OB1_W17 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U11 OB1_U12	egzamin/zaliczenie na ocenę	360	36

						OB1_U13 OB1_K02 OB1_K06 OB1_K08			
28	III	5-6	Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W08 OB1_W09 OB1_W10 OB1_W11 OB1_W17 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U11 OB1_U12 OB1_U13 OB1_K02 OB1_K06 OB1_K08	egzamin/zaliczenie na ocenę	270	24
grupa 2 - profil: MONITORING ŚRODOWISKOWY I TECHNOLOGIE ŚRODOWISKOWE									
29	II	3-4	Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W08 OB1_W10 OB1_W13 OB1_W15 OB1_U01 OB1_U04 OB1_U05	egzamin/zaliczenie na ocenę	360	36

						OB1_U08 OB1_U15 OB1_K07 OB1_K09			
30	II	3-4	Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W08 OB1_W10 OB1_W13 OB1_W15 OB1_U01 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U08 OB1_U15 OB1_K07 OB1_K09	egzamin/zaliczenie na ocenę	270	24
Moduł zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciel – NAUCZYCIEL PRZYRODY- przedmiot nauczany w szkole podstawowej,									
420h, 20 ects									
31	II-III	3-6	przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne (realizacja w Studium Pedagogizacji)	polski	wykład / ćwiczenia	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	egzamin / zaliczenie na ocenę	180	9

32	II-III	3-6	praktyki zawodowe: psychologiczno- pedagogiczne (koordynuje Wydział)	polski	praktyka	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	zaliczenie	30	1
33	II-III	3-6	podstawy dydaktyki i emisja głosu (realizacja w Studium Pedagogizacji)	polski	wykład / ćwiczenia	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	zaliczenie na ocenę	60	3
34	II-III	3-6	przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu (realizacja na Wydziale)	polski	wykład / ćwiczenia	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	zaliczenie na ocenę	90	5
35	II-III	3-6	praktyki zawodowe: dydaktyczne (koordynuje Wydział)	polski	praktyka	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu	zaliczenie	60	2

						kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Program praktyk na kierunku Ochrona Środowiska

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Praktyki zawodowe stanowią element programu studiów na studiach I stopnia na kierunku Ochrona Środowiska.
2. Praktyki mają na celu poszerzenie i zastosowanie w praktyce zawodowej wiedzy zdobywanej w trakcie studiów, rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych zgodnie z efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku Ochrona Środowiska. Ich celem jest również kształtowanie umiejętności zawodowych właściwych dla miejsca odbywania praktyk.
3. Student podlega przepisom regulaminowym uczelni i jednocześnie ma obowiązek podporządkowania się przepisom organizacyjno-porządkowym zakładu pracy, na tych samych zasadach co pracownicy. Jest też świadomy konsekwencji wynikających z ich nieprzestrzegania.

II. Organizacja i przebieg praktyk

§ 2

Zgodnie z programem studiów praktyki studentów Ochrony Środowiska na I stopniu studiów trwają nie krócej niż 160 godzin. Odbywają się one po IV semestrze w formie praktyk wakacyjnych lub śródrocznych na ostatnim roku studiów, co uzależnione jest od miejsca odbywania praktyk. Liczba punktów ECTS wynosi 4.

§ 3

1. Praktyka może odbywać się min. w instytutach naukowo-badawczych, laboratoriach badawczych, przedsiębiorstwach i fundacjach zajmujących się ochroną środowiska, w urzędach administracji samorządowej i państwowej (ministerstwa, starostwa powiatowe, urzędy miejskie, urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie), oraz firmach konsultingowych i prowadzących audyty środowiskowe, przy czym charakter odbywanych praktyk powinien być zgodny z profilem kierunku studiów.
2. Studenci mogą skorzystać z oferty praktyk przedstawionej przez Biuro Karier UKSW.
3. Studenci mogą odbywać praktyki również w wybranych przez siebie instytucjach, przy czym muszą one być zgodne z profilem kierunku studiów i w wymiarze liczby godzin przewidzianych w programie studiów. W tym przypadku wymagana jest uprzednia zgoda Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.
4. Praktyka może się odbywać w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej oraz różnego typu wymian zagranicznych skierowanych do studentów .
5. Praktyka może również być realizowana w ramach zorganizowanej przez uczelnię działalności na rzecz Uniwersytetu i poza nim, pozwalającej osiągnąć cele praktyki zgodnie z profilem kierunku studiów, m.in.:
  - realizacja projektów w ramach działalności kół naukowych,

- udział w realizacji prac naukowo-badawczych,
- udział w zleconych Uniwersytetowi projektach, np. wdrożeniowych,
- organizacja imprez edukacyjnych, w tym spotkań z młodzieżą szkół średnich,
- udział w akcjach promujących Uniwersytet,
- organizacja życia kulturalnego i naukowego Uniwersytetu.

6. Dokumenty uprawniające do odbycia praktyk wystawiane są przez Biuro Karier.

§ 4

1. Praktyka jest zaliczana na podstawie dokumentów wskazanych w Regulaminie praktyk studenckich w UKSW - wypełnionego dzienniczka praktyk z opisem przebiegu pracy oraz karty praktykanta, zatwierdzonych przez instytucję przyjmującą studenta.
2. Zaliczenie praktyk stanowi warunek zaliczenia studiów.

III. Szczegółowe cele i efekty praktyk

§ 5

1. Program praktyk stanowi uzupełnienie procesu kształcenia studentów w zakresie zdobywanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
2. Student powinien mieć możliwość zweryfikowania swojej wiedzy i umiejętności uzyskanych w toku studiów przez aktywne uczestnictwo w pracy instytucji przyjmującej.
3. Zdobywanie i pogłębienie bezpośredniego doświadczenia zawodowego poprzez obserwację i zajęcia praktyczne.

§ 6

Studenckie praktyki mają w szczególności na celu:

- a) poszerzenie wiedzy zdobywanej w toku studiów i rozwijanie umiejętności jej wykorzystania, łączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi,
- b) zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego, kształtowanie umiejętności zawodowych związanych z miejscem odbywania praktyki,
- c) poznanie struktury organizacyjnej i funkcjonowania instytucji przyjmującej praktykanta,
- d) zapoznanie z obowiązującymi w instytucji zasadami organizacji pracy, zarządzeniami, regulaminami (w tym zasadami BHP, p. poz.), podziałem kompetencji, procedurami, planowaniem pracy, kontrolą,
- e) obserwacją pracy poszczególnych komórek w strukturze instytucji przyjmującej i samodzielnej realizacji powierzonych zadań,
- f) doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, komunikowania się z członkami zespołu, współpracowników, efektywnego wykorzystania czasu pracy, odpowiedzialności za powierzone zadania i podejmowane decyzje.

§ 7

1. Efekty uczenia się przypisane praktykom na I stopniu na kierunku Ochrona Środowiska:

- a) OB1_W18- zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy
- b) OB1_U03 - potrafi wykorzystywać komputer i stosowne oprogramowanie w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, komunikowania się, organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów i prezentacji wyników;

- c) OB1_U05 - potrafi korzystać z informacji źródłowych w języku polskim i obcym oraz prowadzić analizy, syntezy, podsumowania, krytyczne oceny i poprawne wnioski na podstawie źródeł;
- d) OB1_U06 - potrafi posługiwać się podstawowymi metodami matematycznymi i statystycznymi do opisu zjawisk przyrodniczych i analizy danych;
- e) OB1_U10 - potrafi, pracując w zespole i wykorzystując doświadczenie innych specjalistów, podejmować działania na rzecz ochrony środowiska;
- f) OB1_U13 - potrafi układać programy nauczania z zakresu edukacji środowiskowej oraz praktycznie przeprowadzić jednostkę lekcyjną (szkolenie) na każdym poziomie nauczania (dzieci, młodzież, dorośli);
- g) OB1_K01 - jest gotów do adekwatnej oceny posiadanej przez siebie interdyscyplinarnej wiedzy i posiadanych umiejętności oraz do podejmowania ciągłego doształcania się i rozwoju zawodowego;
- h) OB1_K03 - jest gotów do podejmowania odpowiedzialności za powierzony sprzęt oraz pracę własną i innych;
- i) OB1_K04 - jest gotów do podejmowania pracy, wykazując inicjatywę i samodzielność w działaniach oraz efektywnie współdziałać w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role.

2. Weryfikacja osiągniętych efektów odbywa się na podstawie oceny osoby nadzorującej studenta praktykanta w instytucji przyjmującej.